

Nortura Konsernpensjonskasse
Årsrapport
2019

Nortura
KONSERNPENSJONSKASSE

Innhold

Styrets årsberetning	side	3
Resultatregnskap	side	6
Balanse	side	8
Egenkapitaloppstilling	side	10
Kontantstrømoppstilling	side	11
Noter	side	12
Aktuarerklæring	side	31
Revisors beretning	side	32

Nortura Konsernpensjonskasse
Org.nr: NO 838 752 462
Postboks 360 Økern, 0513 Oslo
Besøksadresse: Lørenveien 37
E-post: pensjonskassen@nortura.no
Web: pensjonskassen.nortura.no

Nortura
KONSERNPENSJONSKASSE

STYRETS ÅRSBERETNING

1. Om virksomheten

Nortura Konsernpensjonskasse ble etablert 1. januar 1942 og har sin virksomhet på Løren i Oslo.

Pensjonskassen ble opprettet av Nortura SA, for å forvalte pensjonsordningen for konsernets ansatte og pensjonister. Alle tidligere medlemmer i pensjonskassens foretakspensjonsordninger har fått utstedt fripolise. Formålet er å yte alders- og uførepensjon til pensjonskassens fripoliseinnehavere og etterlattepensjon til ektefelle, registrert partner eller barn.

Pensjonskassen er en selvstendig juridisk enhet. Pensjonskassens midler holdes adskilt fra selskapets midler og pensjonskassen hefter ikke for konsernet eller for konsernforetakenes forpliktelser. Nortura Konsernpensjonskasse har konsesjon til å drive virksomhet som pensjonskasse og er underlagt tilsyn av Finanstilsynet.

2. Pensjonsområdet

Pensjonskassen har totalt 5.352 rettighetshavere med fripolise ved utgangen av 2019, hvorav godt over halvparten er fripoliser som allerede er under utbetaling.

Rettighetshavere	31.12.2019	31.12.2018
Fripoliser	5 352	5 403
Herav "aktive" fripoliser	2 358	2 467
Herav fripoliser under utbetaling	2 994	2 936
Totalt antall rettighetshavere	5 352	5 403

Den samlede pensjonsutbetalingen utgjorde 117,2 millioner kroner i 2019 mot 115,4 millioner kroner foregående år. Det faktureres ikke premie, da all videre pensjonssparing for ansatte i Nortura-konsernet gjøres gjennom innskuddsordning utenfor pensjonskassen.

Premiereserven pr. 31. desember 2019 utgjorde 2.755 millioner kroner mot 2.790 millioner kroner ved foregående årsskifte. Den gjennomsnittlige grunnlagsrenten utgjorde 3,02% og premiereserven ble tilført 83,2 millioner kroner i garanterte renter i 2019. En eventuell oppregulering av fripolisene, også de som er under utbetaling, er individualisert og avhenger blant annet av den enkelte fripolisens grunnlagsrente i tillegg til pensjonskassens resultater og kapitalstatus.

3. Kapitalforvaltning

Forvaltning av kapitalen blir gjort i henhold til vedtatte investeringsrammer gitt i egen strategi for kapitalforvaltning. Pensjonskassens investeringer gjøres i all hovedsak gjennom verdipapirfond og diskresjonære mandater.

Kapitalforvaltningsstrategien skal sikre at pensjonskassen oppnår en god avkastning med en risiko som er tilpasset styrets risikovilje, pensjonskassens risikobærende evne samt gjeldende lover og forskrifter. Styret behandler årlig strategien for kapitalforvaltning. Pensjonskassen har i 2019 økt rentedurasjonen på obligasjonsporteføljen og har også økt andelen valutasikrede globale aksjefond i henhold til gjeldende strategi for kapitalforvaltning. Strategien for kapitalforvaltning omfatter også pensjonskassens etiske retningslinjer og styret har satt som krav at de forvaltere som pensjonskassen benytter

har signert FN's prinsipper for ansvarlige investeringer (UN PRI).

Pensjonskassens eiendeler er splittet i en kollektivportefølje hvor kundemidlene ligger og en selskapsportefølje hvor egenkapitalen ligger. Pensjonskassen forvalter kollektiv- og selskapsporteføljen samlet. Pensjonskassens midler var ved årsskiftet plassert i følgende aktivaklasser: aksjer og aksjefond 17,6%, obligasjoner og rentefond 68,1%, eiendom 12,2% og pengemarked/bank 2,1%.

Den verdijusterte avkastningen ble 6,6% og den bokførte avkastningen ble 4,4 % i 2019.

Pensjonskassens strategi for kapitalforvaltning omfatter også strategi for likviditetsstyring og det er fastsatt minimumskrav til likviditetsbeholdning. Pensjonskassens likviditet på balansedagen er god.

4. Årsresultatet

Resultatregnskapet består av det tekniske regnskapet for kollektivporteføljen og det ikke-tekniske regnskapet for selskapsporteføljen.

Teknisk regnskap

Resultatet fra teknisk regnskap består av summen av renteresultatet, risikoresultatet og administrasjonsresultat som totalt utgjorde 43,2 millioner kroner før disponering.

Tall i 1 000 kroner	2019	2018
Renteresultat	52 468	42 358
Risikoresultat	-10 562	-5 348
Administrasjonsresultat	1 296	-1 394
Rentegarantipremie	0	3 910
Teknisk resultat før disponering	43 202	39 526

Positivt renteresultat kan benyttes til dekning av negativt risikoresultat, oppregulering av fripolisene eller avsettes til tilleggsavsetninger. Renteresultatet på 52,5 millioner kroner i 2019 er benyttet til dekning av negativt risikoresultat med 7,8 millioner kroner, avsetning til tilleggsavsetninger med 43,7 millioner kroner, regulering av fripoliser med 0,3 millioner kroner og avkastning på risikoutjevningfondet med 0,7 millioner kroner. Det er utviklingen i markedsverdier hittil i 2020 som har medvirket til styrets ønske om å styrke tilleggsavsetningene. Tilleggsavsetningene inngår i pensjonskassens bufferkapital.

Risikoresultatet er overskudd/underskudd som følge av at faktiske forsikringshendelser knyttet til medlemmers død eller uførhet avviker fra det som er forutsatt i beregningsgrunnlaget. Risikoresultat for 2019 er negativt med 10,6 millioner kroner. Underskuddet skyldes i stor grad et økt reservekrav på uføre som nedskrives med 7 millioner kroner i året frem til og med 2021. Risikoresultatet kan svinge fra år til år og pensjonskassen har et risikoutjevningfond som kan benyttes til å dekke negative risikoresultater. Videre kan positivt renteresultat på fripolisene benyttes til å dekke negativt risikoresultat på fripolisene.

Administrasjonsresultatet er differansen mellom de beregnede administrasjonsinntektene og de faktiske kostnadene for kapitalforvaltning og administrasjon.

Pensjonskassen har avsatt administrasjonsreserve for å dekke fremtidige kostnader. Administrasjonsresultatet for 2019 ble 1,3 millioner kroner og dette går til opptjent egenkapital.

Teknisk resultat etter disponering utgjorde 0,4 millioner kroner. Se note 27 for detaljer.

Ikke-teknisk regnskap og totalresultat

Nortura Konsernpensjonskasse oppnådde et resultat fra ikke-teknisk regnskap på 36,4 millioner kroner. Totalresultatet til disponering etter skatt utgjorde -36,2 millioner kroner pr. 31.12.2019.

Tall i 1 000 kroner	2019	2018
Resultat av teknisk regnskap	421	2 634
Resultat av ikke-teknisk regnskap	36 404	-1 026
Skattekostnader	-624	-150
Totalresultat til disponering	36 201	1 458

Balansen

Forvaltningskapitalen utgjorde 3.876 millioner kroner pr. 31. desember 2019, mot 3.650 millioner kroner ved utgangen av 2018. Av den totale forvaltningskapitalen utgjør kollektivporteføljen 3.101 millioner kroner (3.037 millioner kroner) og selskapsporteføljen 775 millioner kroner (612 millioner kroner). Pensjonskassen har i beretningsåret tatt opp et ansvarlig obligasjonslån på 125 millioner kroner, lånet er notert på ABM-børsen og løper i 10 år med innløsningsrett for låntaker etter 5 år.

5. Risiko

Det er helt vesentlig for pensjonskassen å ha kontroll med risikoene knyttet til virksomheten. Pensjonskassen er utsatt for følgende delrisikoer:

Finansiell risiko

Med finansiell risiko menes risiko for tap som følge av endringer i markedsprisene på kassens investeringer, herunder markeds-, rente-, kreditt-, valuta- og likviditetsrisiko. Renterisikoen er knyttet både til aktiva og passivasiden og er pensjonskassens største risiko. Pensjonskassen søker å redusere sin samlede renterisiko ved å optimalisere rentedurasjonen på obligasjonsporteføljen, slik at denne bedre tilpasses forsikringsforpliktelsen.

Forsikringsrisiko

Forsikringsrisiko er risikoen for økning i pensjonsforpliktelsene som følge av at de forutsatte beregningene for dødelighet og uførhet avviker fra den faktiske utviklingen. Pensjonskassen har etablert reassuransavtale om katastrofedekning.

Motpartsrisiko

Motpartsrisiko er risiko for tap som skyldes at motparter ikke oppfyller sine forpliktelser. Pensjonskassens motpartsrisiko er i hovedsak knyttet til plasseringer i bankinnskudd og vurderes som liten.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelighet eller svikt i foretakets interne prosesser

og systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Pensjonskassen søker å minimere den operasjonelle risikoen gjennom gode rutiner for internkontroll.

6. Risikostyring og soliditet

Arbeidet med risikostyring og internkontroll foregår kontinuerlig, men styret foretar en gang i året en grundigere vurdering og gjennomgang, herunder av gjeldende retningslinjer. Internkontrollrapporten fra daglig leder som ble lagt frem for styret i 2019 bekrefter at pensjonskassens risikostyring og interne kontroll er tilfredsstillende.

Det forenklede solvenskapitalkravet for pensjonskasser (basert på Solvens II) trådte i kraft 1. januar 2019. Det lovmessige kravet er at pensjonskassens samlede ansvarlige kapital må utgjøre minst 100% av solvenskapitalkravet.

Pensjonskassens solvenskapitalkrav (samlet risiko) er beregnet til 591 millioner kroner pr. 31.12.2019. Ansvarlig kapital med overgangsregelen utgjorde 1.089 millioner kroner og ansvarlig kapital uten overgangsregelen utgjorde 904 millioner kroner pr. 31.12.2019. Dette gir en solvenskapitaldekning på henholdsvis 184% med og 153% uten overgangsregelen for forsikringstekniske avsetninger, hvilket er innenfor både det lovmessige kravet og de risikorammene som styret i Nortura Konsernpensjonskasse selv har definert. Styret i pensjonskassen mottar månedlige estimater på solvenskapitaldekningen og kvartalsvis blir fullstendige risikorapporter, som også viser forventet fremtidig kapitaldekning etter forskjellige stress-scenarier, utarbeidet.

Pensjonskassen er også underlagt et lovkrav til solvensmargin (Solvens I). Ved utgangen av 2019 utgjorde solvensmargin kapitalen 736 millioner kroner og solvensmargin kravet 107 millioner kroner. Solvensmargin kapitalen i prosent utgjør 688% av solvensmargin kravet pr. 31.12.2019 og også dette er godt innenfor minstekravet på 100%.

Pensjonskassen oppfylder dermed de regulatoriske kapitalkravene ved utgangen av 2019 og soliditeten vurderes som god. Styret i Nortura SA har vedtatt å bidra med kapital dersom det skulle bli nødvendig for at pensjonskassen skal oppfylle regulatoriske krav.

Pensjonskassens premiereserve er fallende og ved en fremtidig overkapitalisering vil innskutt egenkapital, forutsatt Finanstilsynets godkjenning, kunne tilbakebetales til Nortura SA.

7. Fremtidsutsikter

Det er knyttet stor usikkerhet til den videre utviklingen i finansmarkedene ved inngangen til 2020, som følge av situasjonen rundt koronaviruset. Et fortsatt lavt, eller lavere, rentenivå er den største utfordringen for pensjonskassen. Dette gjelder både i forhold til markedsverdivurderingen av pensjonsforpliktelsen, men også for å oppnå tilstrekkelig avkastning på porteføljen av rentebærende papirer. Det er derfor vesentlig at pensjonskassen har soliditet og risikobærende evne til også å kunne investere i realaktiva, som aksjer og eiendom.

Basert på årsregnskapet har pensjonskassen en god solvenskapitaldekning. Styret mener derfor at pensjonskassen har et godt grunnlag for å kunne ta investeringsrisiko innenfor de rammene som er vedtatt i kapitalforvaltningsstrategien.

Styret og administrasjonen vil arbeide for at både egen organisasjon og leverandører fortsetter med å videreutvikle og drive pensjonskassen til beste for både rettighetshaverne og Nortura SA.

8. Styring og administrasjon

Pensjonskassens styre skal i henhold til vedtektene ha seks medlemmer. Styret besto ved utgangen av 2019 av tre kvinner og tre menn, og det lovmessige kravet til kjønnsrepresentasjon er oppfylt. Styret er bevisst på at ingen skal diskrimineres på grunn av kjønn, hudfarge, religion, legning eller alder.

Styrets sammensetning:

Oppnevnt av styret i Nortura SA
Kristian Sævik, styrets leder
Hanne Lund-Isaksen, styremedlem (fra mars 2019)
Ottar Torvund, styremedlem (fra juni 2019)
Mariann S. Bendriss, eksternt styremedlem
(Harald Ullevoldsæter, styremedlem til juni 2019)
(Marie T. H. Jørgensen, styremedlem til mars 2019)
Valgt av rettighetshaverne
Ken Ove Sletthaug, styremedlem
Reidun Høgset, styremedlem

Styret har hatt 4 møter i beretningsåret og behandlet 51 saker. Det avholdes vanligvis fagseminarer med gjennomgang av aktuelle temaer i tilknytning til styremøtene.

Pensjonskassen har avtale med Gabler om akkurat tjenester, medlemsadministrasjon, regnskapsførsel og utbetaling av pensjoner. Det er inngått avtale med Mercer (Norge) om investeringsrådgivning og ekstern rapportering. Nortura SA leverer administrative tjenester til pensjonskassen. Daglig leder er ansatt i pensjonskassen.

Pensjonskassens revisor er BDO.

Driften av pensjonskassen forurenses ikke det ytre miljø.

9. Disponering av årets resultat

Nortura Konsernpensjonskasse oppnådde et resultat etter skatt på 36,2 millioner kroner. Styret har vedtatt at 1,5 millioner kroner overføres fra risikoutjevningfondet, 0,7 millioner kroner tilføres som avkastning på risikoutjevningfondet og 37,0 millioner kroner overføres til annen opptjent egenkapital.

10. Fortsatt drift

Styret bekrefter at forutsetning om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelsen av regnskapet.

11. Hendelser etter balansedagen

Situasjonen rundt koronaviruset og dets innvirkning på finansmarkedene er en dramatisk hendelse som vil påvirke pensjonskassens regnskap og soliditet i 2020. Styret ser alvorlig på situasjonen og følger utviklingen nøye. Det har ikke inntruffet andre forhold av vesentlig betydning for pensjonskassens resultat og finansielle stilling etter regnskapsårets slutt som har regnskapsmessig konsekvens for regnskapet for 2019.

Oslo, 24. mars 2020

I styret for Nortura Konsernpensjonskasse

Kristian Håvard Sævik
Styrets leder

Mariann Steine Bendriss
Styremedlem

Hanne Lund-Isaksen
Styremedlem

Ottar Torvund
Styremedlem

Ken Ove Sletthaug
Styremedlem

Reidun Høgset
Styremedlem

Brita Cathrine Knutson
Daglig leder

Dette dokumentet er signert elektronisk

RESULTAT

	TEKNISK REGNSKAP	Note	2019	2018
	Tall i hele tusen			
1.	Premieinntekter			
1.1	Forfalte premier, brutto	22	0	6 049
1.2	- Avgitte gjenforsikringspremier	23	-36	-38
	Sum premieinntekter for egen regning		-36	6 011
2.	Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
2.2	Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	7	71 594	88 135
2.4	Verdiendringer på investeringer	8	62 526	-123 527
2.5	Realisert gevinst og tap på investeringer	9	64 017	38 917
	Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		198 137	3 524
4.	Andre forsikringsrelaterte inntekter		31	41
5.	Pensjoner mv.			
5.1	Utbetalte pensjoner mv.			
5.1.1	Brutto	24	-117 209	-115 384
5.2	Overføring av premiereserve, pensjonskapital mv. og tilleggsavsetninger til andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	25	117	252
	Sum pensjoner mv.		-117 092	-115 132
6.	Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - kontraktsfastsatte forpliktelse			
6.1	Endring i premiereserve mv.			
6.1.1	Endring i premiereserve mv., brutto	20	43 434	36 485
6.2	Endring i tilleggsavsetninger	20	-39 248	-34 373
6.3	Endring i kursreguleringsfond	20	-62 526	123 527
6.4	Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	20,21	-15	-9
	Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - kontraktsfastsatte forpliktelse		-58 356	125 630
8.	Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelse			
8.1	Overskudd på avkastningsresultatet	27	-8 066	-11
	Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelse		-8 066	-11
9.	Forsikringsrelaterte driftskostnader			
9.1	Forvaltningskostnader	26	-9 047	-8 592
9.2	Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	26	-5 149	-8 838
	Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-14 196	-17 430
11.	Resultat av teknisk regnskap	27	421	2 634

Resultat

IKKE-TEKNISK REGNSKAP		Note	2019	2018
Tall i hele tusen				
12.	Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
12.2	Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	7	15 707	17 841
12.4	Verdiendringer på investeringer	8	13 718	-25 006
12.5	Realisert gevinst og tap på investeringer	9	14 045	7 878
	Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		43 469	713
14.	Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
14.1	Forvaltningskostnader	26	-1 985	-1 739
14.2	Andre kostnader	14,26	-5 080	0
	Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		-7 065	-1 739
15.	Resultat av ikke-teknisk regnskap		36 404	-1 026
16.	Resultat før skattekostnader		36 825	1 608
17.	Skattekostnader	28	-624	-150
18.	Resultat før andre resultatkomponenter		36 201	1 458
20.	TOTALRESULTAT	27	36 201	1 458
	Overført fra/til risikoutjevningfond	27	1 546	504
	Avkastning på risikoutjevningfond	27	-671	-622
	Overført fra/til egenkapital	27	-37 076	-1 340
	SUM OVERFØRT		-36 201	-1 458

BALANSE

EIENDELER		Note	31.12.2019	31.12.2018
Tall i hele tusen				
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN				
2.	Investeringer			
2.3	Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
2.3.1	Investeringer som holdes til forfall	2	27 521	35 451
2.3.2	Utlån og fordringer	3	25 074	23 625
2.4	Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
2.4.1	Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	4	229 667	177 610
2.4.2	Rentebærende verdipapirer	5	469 516	332 247
2.4.3	Utlån og fordringer	6	16 881	38 205
	Sum investeringer		768 660	607 138
3.	Fordringer			
3.2	Andre fordringer	12	6 398	5 079
	Sum fordringer		6 398	5 079
5.	Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		0	36
	SUM EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN		775 058	612 253
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE				
6.	Investeringer i kollektivporteføljen			
6.3	Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
6.3.1	Investeringer som holdes til forfall	2	111 037	177 347
6.3.2	Utlån og fordringer	3	101 163	118 185
6.4	Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
6.4.1	Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	4	926 618	888 508
6.4.2	Rentebærende verdipapirer	5	1 894 315	1 662 090
6.4.3	Utlån og fordringer	6	68 109	191 125
	Sum investeringer i kollektivporteføljen		3 101 242	3 037 255
	SUM EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE		3 101 242	3 037 255
	SUM EIENDELER		3 876 300	3 649 509

Balanse

	EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER	Note	31.12.2019	31.12.2018
	Tall i hele tusen			
10.	Innskutt egenkapital		312 000	312 000
11.	Opptjent egenkapital			
11.1	Risikoutjevningfond		13 621	14 496
11.2	Annen opptjent egenkapital		303 766	266 690
	Sum opptjent egenkapital		317 387	281 186
12.	Ansvarlig lånekapital mv.			
12.2	Ordinær ansvarlig lånekapital	14	155 000	30 000
	Sum ansvarlig lånekapital mv.		155 000	30 000
13.	Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
13.1	Premiereserve mv.	20	2 754 623	2 789 990
13.2	Tilleggsavsetninger	20	206 817	167 569
13.3	Kursreguleringsfond	20	126 181	63 655
13.4	Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner	20,21	0	1 545
	Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		3 087 620	3 022 759
15.	Avsetninger for forpliktelser			
15.2	Forpliktelser ved skatt			
15.2.1	Forpliktelser ved periodeskatt	28	1 081	310
	Sum avsetninger for forpliktelser		1 081	310
16.	Forpliktelser			
16.2	Forfalte, ikke betalte pensjoner og utløsningsbeløp	13	7	50
16.3	Andre forpliktelser	13	2 959	2 934
	Sum forpliktelser		2 966	2 985
17.	Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		245	269
	SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		3 876 300	3 649 509
	SUM EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE		3 101 242	3 037 255
	SUM EIENDELER		3 876 300	3 649 509

Oslo, 24. mars 2020
I styret for Nortura Konsernpensjonskasse

Kristian Håvard Sævik
Styrets leder

Mariann Steine Bendriss
Styremedlem

Hanne Lund-Isaksen
Styremedlem

Ottar Torvund
Styremedlem

Ken Ove Sletthaug
Styremedlem

Reidun Høgset
Styremedlem

Brita Cathrine Knutson
Daglig leder

Dette dokumentet er signert elektronisk

EGENKAPITALOPPSTILLING

	2019	2018
Tall i hele tusen		
Innskutt egenkapital 01.01	312 000	252 000
Innbetalt i året	0	60 000
Innskutt egenkapital 31.12	312 000	312 000
Annen opptjent egenkapital 01.01	266 690	265 349
Tilført egenkapital/resultat belastet ved disponering	37 076	1 340
Annet opptjent egenkapital 31.12	303 766	266 690
Risikoutjevningfond 01.01	14 496	14 378
Disponert til/fra overskudd risikoresultat	-1 546	-504
Avkastning på risikoutjevningfond	671	622
Risikoutjevningfond 31.12	13 621	14 496
Ordinær ansvarlig lånekapital 01.01	30 000	30 000
Opptak av lånekapital	125 000	0
Ordinær ansvarlig lånekapital 31.12	155 000	30 000

Innskutt egenkapital består av 6 innskuddsbevis hver pålydende 2,0 mill. kroner, 1 innskuddsbevis pålydende 50,0 mill. kroner, 3 pålydende 60,0 mill. kroner og 1 pålydende 70,0 mill. kroner. Kapitalinnskudd på 60 mill. kroner ble foretatt i juni 2018. Samtlige innskuddsbevis er eiet av Nortura SA.

Pensjonskassen tok opp et obligasjonslån på 125,0 mill. kroner den 26. juni 2019.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Tall i hele tusen	2019	2018
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetalt til premiefond/Innbetalt premie	0	6 325
Netto utbetalt ved flytting (inn +/- ut -)	-1 444	252
Finansinntekter	88 021	106 127
Utbetalte pensjoner mv.	-117 209	-115 384
Forsikringsrelaterte driftskostnader, inkl. reassurans	-16 217	-19 207
Andre forsikringsrelaterte inntekter	31	41
Andre forsikringsrelaterte kostnader	0	0
Andre inntekter/kostnader	-5 080	0
Betalte skatter	-203	-201
Endring i periodiseringer	-975	-736
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-53 077	-22 781
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto investert i aksjer og andeler	47 111	77 408
Netto investert i obligasjoner og rentepapir	-263 374	-219 114
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-216 263	-141 706
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Innbetaling egenkapital	125 000	60 000
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	125 000	60 000
Likviditetsbeholdning 1.1.	229 331	333 819
Netto kontantstrøm for perioden	-144 341	-104 488
Likviditetsbeholdning 31.12.	84 990	229 331

Noter

NOTE 1 - REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er avlagt i samsvar med norsk regnskapslov og grunnleggende regnskapsskikk i Norge, samt satt opp i henhold til gjeldende forskrift fastsatt av Finansdepartementet 20. desember 2011 med hjemmel i lov av 17. juli 1998 om årsregnskap mv.

Finansielle eiendeler

Finansielle instrumenter måles og innregnes i samsvar med IAS 39, som deler finansielle eiendeler inn i følgende kategorier:

- Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet
- Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost
- Utlån og fordringer

Regnskapsprinsipper for pensjonskassens kategorier av finansielle eiendeler beskrives nærmere i de følgende avsnitt.

Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi

Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)

Aksjer og andeler med verdiendring over resultatregnskapet består av investeringer i aksjer, verdipapirfond og aksjer og andeler i selskap med deltakerfastsetting (IS/KS/ANS).

Virkelig verdi på børsnoterte aksjer og andeler verdsettes til sluttkurs fastsatt av Oslo Børs eller tilsvarende markedsplasser for utenlandske investeringer. Virkelig verdi av øvrige aksjer og andeler fastsettes ved bruk av anerkjente verdsettelsesteknikker.

Rentebærende verdipapirer

Rentebærende verdipapirer måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet og består av investering i obligasjoner, sertifikater og verdipapirfond.

Virkelig verdi på noterte investeringer fastsettes til offentlige omsetningskurser.

For investeringer hvor det ikke foreligger omsetningskurs, beregnes kursen ut fra avkastningskurven for verdipapirets respektive sektor.

Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost

Investeringer som holdes til forfall

Obligasjoner og andre finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer og bestemt innløsningsdato hvor pensjonskassen har intensjon om og evne til å holde investeringen til forfall, er klassifisert som investeringer holdt til forfall. Disse investeringene regnskapsføres til amortisert kost basert på internrentemetoden.

Nedskrivning av investeringer som holdes til forfall gjennomføres over resultatet dersom det foreligger vesentlig eller varig verdifall.

Utlån og fordringer

Obligasjoner og andre finansielle eiendeler med faste eller bestemte bare kontantstrømmer som ikke er notert i et aktivt marked, er klassifisert som utlån og fordringer. Finansielle eiendeler klassifisert som utlån og måles til amortisert kost ved hjelp av en effektiv rente metode. Nedskrivning av utlån og fordringer gjennomføres over resultatet dersom det foreligger objektive indikasjoner på verdifall.

Forvaltning av kunde- og selskapsporteføljen

Pensjonskassens avkastning på eiendeler, fordeles prosentvis etter en algoritme som omfatter pensjonskassens egenkapital (selskapsporteføljen) og de forsikringstekniske avsetninger (kundeporteføljen) før årsoppgjørdisposisjoner.

Eiendeler ved utgangen av en periode fordeles prosentvis etter en algoritme som omfatter pensjonskassens egenkapital (selskapsporteføljen) og de forsikringstekniske avsetninger (kundeporteføljen) etter årsoppgjørdisposisjoner, samt andre eiendeler og forpliktelser.

Forsikringsmessige forpliktelser

Regnskapsstandarden IFRS 4 omhandler regnskapsmessig behandling av forsikringskontrakter.

Pensjonskassens forsikringskontrakter omfattes av standarden. De regnskapsmessige avsetningene knyttet til forsikringskontrakter er i utgangspunktet forankret i norsk særlovgivning og er i det vesentlige i samsvar med IFRS 4. I overensstemmelse med forsikringsvirksomhetsloven blir pensjonskassens forvaltningskapital delt inn i en kundeportefølje og en selskapsportefølje.

Premiereserve

Premiereserve er kontantverdien av pensjonskassens samlede fremtidige forsikringsforpliktelser til rettighetshaverne. Ved beregning av premiereserven benyttes dødelighetsgrunnlaget K2013. Engangspremien for eventuell oppskrivning av fripolisene beregnes med grunnlagsrente 2,0 %.

Erstatningsavsetning

Erstatningsavsetning er avsetning som skal dekke forpliktelser knyttet til forventede, ikke-meldte, erstatningstilfeller som er inntruffet innen regnskapsårets slutt.

Tilleggsavsetninger

Pensjonskassen har anledning til å foreta tilleggsavsetninger for å sikre soliditeten. Tilleggsavsetninger kan maksimalt utgjøre 12 % av premiereserven, og kan benyttes til dekning av fremtidig negativt finansresultat i forhold til pensjonskassens grunnlagsrente og visse typer endringer i det aktuarielle grunnlaget.

Kursreguleringsfond

Årets endringer i urealiserte verdier knyttet til investeringer vurdert til virkelig verdi i kollektivporteføljen avsettes til kursreguleringsfond og inngår således ikke i årets resultat. Dersom virkelig verdi av eiendelene i kollektivporteføljen viser et akkumulert netto urealisert tap settes kursreguleringsfondet til 0.

Risikoutjevningfond

Dersom risikoresultatet er positivt, kan inntil 50 % av dette avsettes til risikoutjevningfondet. Dette fondet kan i senere år benyttes til dekning av negativt risikoresultat. Bevegelser i risikoutjevningfondet føres som en resultatdisponering.

Fripoliser

Fripoliser oppstår når et medlem fratrer, ved planendring, lønnsnedgang ved stillingsskifte eller når pensjonsavtalen opphører. Opptjente rettigheter på endringstidspunktet videreføres som fripoliser. Fripolisene har en egen overskuddsmodell der rettighetshaver skal tildeles risikoresultatet og minimum 80 % av renteresultatet. Fripolisens renteoverskudd kan benyttes til å dekke fripolisens andel av eventuelt negativt risikoresultat.

Annet

Valutaomregning av transaksjoner i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Markedsverdi for finansielle eiendeler og pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs.

Valutarisiko knyttet til utenlandske eiendeler er søkt redusert med finansielle derivat.

Premieinntekter

Bruttopremier inntektsføres med de beløp som forfaller i året. Avgitt gjenforsikring fremkommer som egen linje i resultatregnskapet. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premiereserve i forsikringsfondet.

Regnskapsmessig behandling av flytting

Fratrådte medlemmer uten straks begynnende pensjon får en oppsatt rettighet i pensjonskassen.

Skatt

Skattekostnadene i resultatregnskapet består av alminnelig inntektsskatt.

Skattekostnad knyttet til alminnelig inntektsskatt består av betalbar skatt og årets endring i balanseført utsatt skatt/skattefordel. Utsatt skattefordel beregnes ut fra skattbare midlertidige forskjeller utenfor fritaksmetoden i selskapsporteføljen. Midlertidige forskjeller i kundeporteføljen har ikke sannsynlig fremtidig utnyttelse da disse vil gå til forsikringstekniske avsetninger når disse blir realisert.

Formueskatt beregnes av skattemessig netto formue fastsatt i henhold til skatteloven kapittel 4.

Skattesats for formuesskatt er 0,15 % for formue over TNOK 10.

Fra 2018 er det kommet nye skatteregler for pensjonsforetak som skiller den skattemessige behandling i selskaps- og kundeporteføljen. For 2018 er det beregnet overgang til nytt regelverk i tråd med presiseringer og retningslinjer fra skatteetaten.

NOTE 2 - INVESTERINGER SOM HOLDES TIL FORFALL

Obligasjoner - hold til forfall

Tall i hele tusen

	Pålydende	Kostpris	Amortisert-verdi	Markeds-verdi	Påløpte renter
Andre utstedere	149 971	149 492	137 746	136 707	812
Sum obligasjoner - hold til forfall		149 492	137 746	136 707	812
<i>Andel selskapsportefølje</i>			27 360		161
<i>Andel kollektivportefølje</i>			110 386		651

Total andel investeringer som holdes til forfall **138 558**

Selskapsportefølje 27 521

Kollektivportefølje 111 037

Beholdningsendringer

Investeringer som holdes til forfall per 01.01 211 589

Tilgang 0

Avgang -74 492

Amortisering 649

Investeringer som holdes til forfall per 31.12 **137 746**

Beholdningen av obligasjoner som holdes til forfall har en gjennomsnittlig rentedurasjon på 0,14 og en effektiv avkastning til forfall på 4,8 %. 98,84 % av balanseført verdi er børsnoterte verdipapirer. Porteføljen forvaltes av DNB Asset Management.

NOTE 3 - UTLÅN OG FORDRINGER

Obligasjoner - utlån og fordringer

Tall i hele tusen

	Pålydende	Kostpris	Amortisert verdi	Markeds-verdi	Påløpte renter
Andre utstedere	125 000	125 826	125 459	126 438	777
Sum obligasjoner - utlån og fordringer	125 000	125 826	125 459	126 438	777
<i>Andel selskapsportefølje</i>			24 919		154
<i>Andel kollektivportefølje</i>			100 540		623

Total andel utlån og fordringer **126 236**

Selskapsportefølje 25 074

Kollektivportefølje 101 163

Beholdningsendringer

Utlån og fordringer per 01.01 140 992

Tilgang 0

Avgang -15 413

Amortisering -120

Utlån og fordringer per 31.12 **125 459**

Beholdningen av obligasjoner i kategorien utlån og fordringer har en gjennomsnittlig rentedurasjon på 2,0 og en effektiv avkastning til forfall på 4,0 %. 32,24 % av balanseført verdi er børsnoterte verdipapirer.

Porteføljen forvaltes av Arctic Fund Management.

NOTE 4 - AKSJER OG ANDELER

Aksjer og tegningsretter

Tall i hele tusen

	Antall	Kostpris	Markeds- verdi	Mer-/ mindre- verdi
Havila Shipping, frie T-retter	52 631	249	0	-249
Team Tankers International	70 895	765	383	-382
Sum aksjer og tegningsretter		1 014	383	-631
<i>Andel selskapsportefølje</i>			76	
<i>Andel kollektivportefølje</i>			307	

Aksjefond

Tall i hele tusen

	Antall	Kostpris	Markeds- verdi	Mer-/ mindre- verdi
Arctic Norwegian Equities Class B	38 612	50 000	99 447	49 447
DNB Global Marked Valutasikret	846 800	130 062	145 551	15 488
KLP AksjeFremv. Indeks I	27 085	50 000	59 316	9 316
KLP AksjeGlobal Indeks II	43 354	110 000	119 825	9 825
KLP AksjeNorge Indeks	8 905	25 000	25 633	633
Pareto Global andelsklasse I	25 836	16 627	38 035	21 407
Pareto Investment Fund C	2 609	41 869	56 128	14 259
Storebrand Global Multifaktor Valutasikret	88 593	99 084	102 386	3 302
Storebrand Indeks-Norge	15 186	25 002	25 882	880
Sum aksjefond		547 645	672 204	124 559
<i>Andel selskapsportefølje</i>			133 517	
<i>Andel kollektivportefølje</i>			538 687	

Andre fond

Tall i hele tusen

	Antall	Kostpris	Markeds- verdi	Mer-/ mindre- verdi
Pareto Staur Energy AS	400	18 402	12 516	-5 886
Pareto World Wide Offshore	50 000	6 663	74	-6 589
Sum andre fond		25 065	12 590	-12 475
<i>Andel selskapsportefølje</i>			2 501	
<i>Andel kollektivportefølje</i>			10 089	

Aksjer i eiendom

Tall i hele tusen

	Antall	Kostpris	Markeds- verdi	Mer-/ mindre- verdi
Nor Property Investments AS	20	9 500	9 099	-401
Prime Office Germany AS	1 986	7 055	510	-6 545
Sum aksjer i eiendom		16 555	9 609	-6 946
<i>Andel selskapsportefølje</i>			1 909	
<i>Andel kollektivportefølje</i>			7 700	

Andeler i eiendomsfond

Tall i hele tusen

	Antall	Kostpris	Markeds- verdi	Mer-/ mindre- verdi
Aberdeen Eiendomsfond Norge I AS	3 912 110	2 301	2 579	278
Aberdeen Eiendomsfond Norge I IS	387	224 832	255 314	30 481
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	161 899 732	188 700	203 608	14 908
Sum andeler i eiendomsfond		415 834	461 501	45 667
<i>Andel selskapsportefølje</i>			<i>91 666</i>	
<i>Andel kollektivportefølje</i>			<i>369 835</i>	

Total andel aksjer og andeler

Selskapsportefølje	229 667
Kollektivportefølje	926 618

Aksjefond er bokført og verdsatt til markedspris.

Porteføljene forvaltes/administreres av Aberdeen Asset Management, Arctic Fund Management, DNB Asset Management, KLP, Pareto Asset Management og Storebrand Asset Management.

NOTE 5 - RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER

Obligasjoner

Tall i hele tusen

	Pålydende	Kostpris	Markeds- verdi	Mer-/ mindre- verdi	Påløpte renter
Ansvarlige lån	216 000	217 252	218 571	1 319	818
Eiendoms- og boligkreditt	45 000	45 743	45 603	-140	230
Bank og kredittforetak	428 000	427 028	428 516	1 488	6 613
Kommune/fylkeskommune	239 000	239 807	238 464	-1 343	2 346
Andre utstedere	423 424	422 684	412 186	-10 498	4 602
Sum obligasjoner	1 351 424	1 352 513	1 343 341	-9 172	14 609
<i>Andel selskapsportefølje</i>			<i>266 821</i>		<i>2 902</i>
<i>Andel kollektivportefølje</i>			<i>1 076 520</i>		<i>11 707</i>

Obligasjonene forvaltes diskresjonært av DNB Asset Management. Beholdningen er bokført og verdsatt til observert markedsverdi. Rentepapirene består av norske obligasjoner, hvor 94,68 % er notert på norsk børs. Gjennomsnittlig effektiv rente er 2,59 % beregnet utfra gjennomsnittlig beholdning og bokført renteinntekt på TNOK 33 254. Beholdningen av obligasjoner i kategorien rentebærende verdipapirer har en gjennomsnittlig rentedurasjon på 3,47 og en effektiv avkastning til forfall på 2,74 %.

Obligasjonsfond

Tall i hele tusen

	Antall	Kostpris	Markeds- verdi	Mer-/ mindre- verdi
Alfred Berg Nordic Investment Grade Long Duration	3 040 363	302 365	293 906	-8 459
Arctic Return Class B	39 859	43 940	45 827	1 888
DNB High Yield	165 432	174 482	181 089	6 607
DNB Obligasjon Norden D	132 656	132 671	134 936	2 265
First Høyrente	76 079	76 248	73 867	-2 380
First Rente	83 609	84 749	83 875	-873
Landkreditt Extra	610 139	59 903	61 768	1 865
Landkreditt Høyrente	1 294 576	130 030	130 612	583
Sum obligasjonsfond		1 004 386	1 005 881	1 495
		<i>Andel selskapsportefølje</i>	<i>199 793</i>	
		<i>Andel kollektivportefølje</i>	<i>806 088</i>	

Total andel obligasjoner og verdipapirer med fast avkastning

2 363 831

Selskapsportefølje

469 516

Kollektivportefølje

1 894 315

Porteføljene forvaltes/administreres av Alfred Berg Kapitalforvaltning AS, Arctic Fund Management, DNB Asset Management, Firstfondene og Landkreditt Forvaltning.

NOTE 6 - UTLÅN OG FORDRINGER

Tall i hele tusen

2019

Bankinnskudd

84 990

Sum utlån og fordringer

84 990

Andel selskapsportefølje

16 881

Andel kollektivportefølje

68 109

Bundne midler på skattetrekkskonto utgjorde TNOK 2 898 per 31.12.2019.

NOTE 7 - RENTEINNTEKTER OG UTBYTTE FRA FINANSIELLE EIENDELER

<i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018
Utdelinger eiendomsfond	27 383	18 515
Utbytte aksjer	0	61
Renteinntekter bank	1 848	1 853
Renteinntekter på obligasjoner holdt til forfall	10 602	11 907
Amortisering obligasjoner holdt til forfall	649	2 202
Nedskrivning obligasjoner holdt til forfall	-14 374	0
Renteinntekter på obligasjoner lån og fordringer	6 624	4 239
Amortisering obligasjoner lån og fordringer	-120	-246
Renteinntekter på obligasjoner	33 254	36 863
Renteinntekter på rente- og obligasjonsfond	21 435	21 194
Forvaltningskostnader i fond*	0	9 388
Sum renteinntekter og utbytte fra finansielle eiendeler	87 301	105 976
<i>Andel selskapsportefølje</i>	<i>15 707</i>	<i>17 841</i>
<i>Andel kollektivportefølje</i>	<i>71 594</i>	<i>88 135</i>

Fra 2019 inngår forvaltningskostnader i fond i "Realisert gevinst og tap".

NOTE 8 - VERDIENDRINGER PÅ INVESTERINGER

<i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018
Urealisert gevinst/tap eiendomsfond	6 449	4 808
Urealisert gevinst/tap aksjer	-60	2 053
Urealisert gevinst/tap på aksjefond og andre fond	24 627	-168 064
Urealisert gevinst/tap på obligasjoner	36 907	23 582
Urealisert gevinst/ap på rente- og obligasjonsfond	8 321	-10 912
Sum verdiendringer på investeringer	76 244	-148 533
<i>Andel selskapsportefølje</i>	<i>13 718</i>	<i>-25 006</i>
<i>Andel kollektivportefølje</i>	<i>62 526</i>	<i>-123 527</i>

NOTE 9 - REALISERT GEVINST OG TAP PÅ INVESTERINGER

<i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018
Realisert gevinst/tap på eiendomsfond	-686	6 242
Realisert gevinst/tap på aksjer	0	-1 330
Realisert gevinst/tap på aksjefond og andre fond	106 949	77 582
Realisert gevinst/tap på obligasjoner	-39 440	-36 316
Realisert gevinst/tap på rente- og obligasjonsfond	3 360	617
Forvaltningskostnader i fond	7 879	0
Sum realisert gevinst og tap på investeringer	78 061	46 795
<i>Andel selskapsportefølje</i>	<i>14 045</i>	<i>7 878</i>
<i>Andel kollektivportefølje</i>	<i>64 017</i>	<i>38 917</i>

NOTE 10 - HIERARKIET, FINANSIELLE INSTRUMENTER MÅLT TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTAT

Tall i hele tusen

	Nivå 1 Børsnoterte priser	Nivå 2 Observerbar input	Nivå 3 Ikke observerbar input	Balanseført verdi per 31.12
Aksjer og andeler	383	672 204	483 699	1 156 286
Rentebærende verdipapirer	0	2 363 831	0	2 363 831
Totalt	383	3 036 035	483 699	3 520 117

NOTE 11 - FINANSIELL RISIKO

Den finansielle risikoen i Nortura Konsernpensjonskasse er i hovedsak knyttet opp mot pensjonskassens evne til å innfri den årlige rentegarantien. I tillegg skal pensjonskassen kunne tåle betydelige markedsfall og samtidig oppfylle lovkravet til solvenskapitaldekning og solvensmargin. Det forenklede Solvens II regelverket for pensjonskasser trådte i kraft 01.01.2019 og styret har fastsatt interne mål for solvenskapitaldekningen med tilhørende handlingsregler og tiltaksplaner. Styret har videre vedtatt en kapitalforvaltningsstrategi som skal sikre at pensjonskassen oppnår en god avkastning med en risiko som er tilpasset styrets risikovilje og pensjonskassens risikobærende evne. Pensjonskassens investeringer i aksjer, obligasjoner og eiendom er utsatt for finansiell risiko, herunder markedsrisiko, renterisiko, kredittisiko, valutarisiko og likviditetsrisiko.

Markedsrisiko

Med markedsrisiko menes risikoen for endringer i markedsprisene på pensjonskassens investeringer i obligasjoner, aksjer og eiendom. Det er aktivaklassen aksjer som er mest utsatt for markedsrisiko, gjennom risikoen for reduserte aksjekurser og dermed verdifall på aksjeporteføljen. Aksjemarkedsrisikoen søkes redusert gjennom å ha en godt diversifisert aksjeportefølje og det er pensjonskassens strategi at nye investeringer gjøres i brede indeksfond fremfor aktive mandater.

Renterisiko

Med renterisiko menes kurstap på obligasjonsporteføljen som følge av en økning i den generelle markedsrenten. Pensjonskassen er imidlertid også utsatt for renterisiko på forsikringsforpliktelsen, her er risikoen at markedsrentene faller. Pensjonskassen søker å redusere sin samlede renterisiko ved å optimalisere rentedurasjonen på obligasjonsporteføljen, slik at denne bedre tilpasses forsikringsforpliktelsen.

Kredittisiko

Med kredittisiko menes risikoen for redusert kredittverdighet på utstedere av obligasjoner og dermed verdifall eller sågar varig tap på plasseringen. Kredittisikoen styres gjennom i hovedsak å investere i obligasjoner med god kredittverdighet (investment grade). Pensjonskassen investerer også i høyrenteobligasjoner, men dette gjøres i hovedsak gjennom godt diversifiserte fond.

Valutarisiko

Med valutarisiko menes risikoen for endringer i kursen på utenlandsk valuta. Pensjonskassens rente- og aksjeinvesteringer i globale markeder er i hovedsak valutasikret til NOK, dog med unntak av investeringene i aksjefondene KLP Fremvoksende Markeder og Pareto Global.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at plasseringer ikke lar seg realisere slik at pensjonskassen ikke kan oppfylle sine forpliktelser. Likviditetsrisikoen ansees som liten, da det meste av pensjonskassens investeringer er likvide på daglig basis. I tillegg har pensjonskassen som strategi å alltid ha likvide midler i form av bankinnskudd og pengemarkedsfond tilsvarende 6 måneders likviditetsbehov.

NOTE 12 - FORDRINGER

<i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018
Fordringer på forvalter	6 375	5 079
Andre fordringer	24	0
Sum andre fordringer	6 398	5 079

NOTE 13 - AVSETNING FOR FORPLIKTELSER

<i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018
Forfalte, ikke betalte pensjoner og utløsningsbeløp	7	50
Leverandørgjeld	25	64
Skyldig offentlige avgifter	2 934	2 871
Sum avsetning for forpliktelser	2 966	2 985

NOTE 14 - ANSVARLIG LÅNEKAPITAL MV.

<i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018
Ordinær ansvarlig lånekapital	155 000	30 000

Ansvarlig lån er gitt av Nortura SA, og består av tre lån, hvert med pålydende 10,0 mill. kroner. Lånene har forfallstid på 6 år med automatisk forlengelse på et år dersom ikke noe annet blir vedtatt. Årlig avkastning vedtas hvert år av styret og utdeles av overskuddet i henhold til fastsatt regnskap for siste regnskapsår. Det er i regnskapet for 2019 ikke belastet renter på lånet. Lånet ble heller ikke forrentet i 2018.

Pensjonskassen tok opp et obligasjonslån på 125,0 mill. kroner den 26. juni 2019. Lånet er børsnotert på Oslo Børs Nordic ABM. Obligasjonen løper med en rente på 3 måneders Nibor + 3,75 % og har fast forfall etter 10 år, men med innløsningsrett for låntaker (call) etter 5 år. Pensjonskassen har kostnadsført TNOK 4 730 i rente- og tilretteleggingskostnader på obligasjonslånet i 2019, dette inngår i "Andre kostnader". Det ansvarlige lånet er innregnet til amortisert kost.

NOTE 15 – SOLVENSMARGIN

<i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018
Innskutt kjernekapital	312 000	312 000
Opptjent egenkapital	303 766	266 690
Fradrag urealisert verdi selskapsport.	-16 316	-2 598
Ansvarlig lånekapital	155 000	30 000
Ansvarlig kapital	754 450	606 091
50 % av risikoutjevningfond	6 811	7 248
50 % av tilleggsavsetninger	103 409	83 785
Fradrag i solvensmarginkapital	-128 233	-2 924
Sum annen solvensmarginkapital	-18 013	88 109
Solvensmarginkapital	736 436	694 200
Minstekrav til solvensmargin	107 069	108 305
Samlet solvensmarginkapital i % av solvensmarginkrav	687,8 %	641,0 %

NOTE 16 - SOLVENSKAPITAL OG SOLVENSKAPITALKRAV*Tall i hele tusen***2019****2018****SOLVENSKAPITAL**

Innskutt egenkapital	312 000	312 000
Opptjent egenkapital	303 766	266 690
Justering i avsetninger	-227 733	-210 369
Effekt av overgangsregelen	185 846	170 925
Sum kapital gruppe 1	573 066	539 246

Ansvarlig lånekapital	155 000	30 000
Risikoutjevningfond	13 621	14 496
Sum kapital gruppe 2	168 621	44 496

Tilleggsavsetninger	206 817	167 569
Kursreguleringsfond	126 181	63 655
Merverdi (eller mindreverdi) av eiendeler utover bokført verdi	170	-15 101
Korreksjon, beste estimat for død og uførhet som gir buffer ift. bokførte avsetninger	14 457	15 179
Samlet ansvarlig kapital	1 089 312	815 043

Samlet ansvarlig kapital uten overgangsregelen	904 279	644 118
---	----------------	----------------

SOLVENSKAPITALKRAV

Markedsrisiko	665 210	637 034
Livsforsikringsrisiko	50 479	51 920
Helseforsikringsrisiko	0	0
Motpartsrisiko	5 861	18 696
Korrelasjonseffekter	-40 394	-50 508
Operasjonell risiko	14 485	14 119
Tapsabsorbering i utsatt skatt	-104 346	-100 689
Samlet solvenskapitalkrav	591 295	570 571

Overskudd/underskudd (+/-) av ansvarlig kapital	498 017	244 472
Solvenskapitaldekning	184 %	143 %

Uten overgangsregelen		
Overskudd/underskudd (+/-) av ansvarlig kapital	312 984	73 547
Solvenskapitaldekning	153 %	113 %

NOTE 17 - KAPITALAVKASTNING

Kapitalavkastning på kollektivporteføljen

	2019	2018	2017	2016	2015
Verdijustert avkastning	6,6 %	-0,2 %	7,3 %	4,3 %	0,9 %
Bokført avkastning	4,4 %	4,1 %	4,4 %	2,6 %	2,5 %

Kapitalavkastning på selskapsporteføljen

	2019	2018	2017	2016	2015
Verdijustert avkastning	6,6 %	-0,2 %	7,3 %	4,3 %	0,9 %
Bokført avkastning	6,6 %	-0,2 %	7,3 %	4,3 %	0,9 %

Da det er felles forvaltning, vil avkastningen være lik for kollektiv- og selskapsportefølje.

NOTE 18 - BESKRIVELSE AV PENSJONSORDNINGENE

Antall medlemmer i ordningen	2019	2018
Fripolisekontrakter	5 352	5 403
Totalt antall medlemmer	5 352	5 403

Fripolisekontraktene fordeler seg slik:

Antall aktive	2 358	2 467
Antall som mottar alderspensjon	1 773	1 712
Antall som mottar ektefellepensjon	415	406
Antall som mottar barnpensjon	15	15
Antall som mottar uførepensjon	791	803
Sum fripolisekontrakter	5 352	5 403

Nortura gjennomførte full omdanning til innskudd per 01.01.2017.

Foretakspensjonsordningene med gjenværende uføre medlemmer ble avviklet pr 31.12.2018 med utstedelse av fripolise til alle.

NOTE 19 - VIRKNINGEN AV ENDRINGER I FORUTSETNINGER I PENSJONSORDNINGEN

Effekten av en umiddelbar 25 % økning i uførehyppigheten vil med dagens bestand innebære en belastning på 2,1 millioner kroner på årets risikoresultat. Effekten av en permanent økning på 15 % i uførehyppigheten vil være en økning i premiereserve på 14,3 millioner kroner. Tilsvarende vil en permanent 10 % reduksjon i dødeligheten med dagens bestand innebære en økning i premiereserven på 48,4 millioner kroner.

NOTE 20 - ENDRINGER I FORSIKRINGSMESSIGE FORPLIKTELSER*Tall i hele tusen*

	Premie- reserve	Tilleggs- avsetninger	Kurs- regulerings- fond	Premiefond
1. Inngående balanse	2 789 990	167 569	63 655	1 545
2. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser				
2.1 Netto resultatførte avsetninger	-43 434	39 248	62 526	15
2.2 Overskudd på avkastningsresultatet	8 066			0
2.3 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene				
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	-35 367	39 248	62 526	15
3. Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser				
3.1 Overføringer mellom fond				
3.2 Overføring til/fra pensjonsforetaket				-1 561
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	0	0	0	-1 561
Utgående balanse	2 754 623	206 817	126 181	0
herav administrasjonsreserve	144 186			

NOTE 21 - PREMIEFOND*Tall i hele tusen*

	2019	2018	2017
Premiefond 01.01.	1 545	1 248	15 031
Belastet premie	0	277	-13 799
Garantert rente	15	9	16
Overført til andre ordninger	-1 561	0	0
Overskuddsdisponering	0	11	0
Premiefond 31.12.	0	1 545	1 248

NOTE 22 - SPESIFIKASJON AV PREMIEINNTEKTER*Tall i hele tusen*

	2019	2018
Brutto forsikringsteknisk premie	0	1 032
Administrasjonspremie	0	1 106
Premie for rentegaranti	0	3 910
Sum forfalt premie	0	6 049

NOTE 23 - GJENFORSIKRING

Pensjonskassen hadde i 2019 en reassuranseavtale med Arch Re som dekker inntil MNOK 30.

Pensjonskassen bærer en egenandel på MNOK 2.

Avtalen hadde en årskostnad i 2019 på TNOK 36.

Det har ikke skjedd hendelser som kan defineres som unormale eller som har medført ekstraordinære økonomiske avsetninger.

NOTE 24 - SPESIFIKASJON AV UTBETALTE PENSJONER

<i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018
Alderspensjoner	72 475	70 697
Uførepensjoner	31 892	31 818
Ektefellepensjoner	12 564	12 581
Barnpensjoner	277	288
Sum pensjoner	117 209	115 384

NOTE 25 - OVERFØRINGER TIL ANDRE PENSJONSINNRETNINGER

<i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018
Overført premiereserve til andre	-117	-243
Overført tilleggsavsetninger til andre	0	-10
Sum overført til andre	-117	-252

Beløpene gjelder annullerte fripoliser. Medlemmene er reinmeldt i pensjonskassens sin ytelsesordningen og midlene tilbakebetalt til pensjonskassen.

NOTE 26 - FORVALTNINGS- OG ADMINISTRASJONSKOSTNADER

<i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018
Eksterne forvaltningskostnader	8 979	10 331
Kostnad ansvarlig lån	4 730	0
Lønn og andre personalrelaterte kostnader	1 915	2 390
Kontingent, inkl. finansstilsynsavgift	201	172
Formuesskatt	351	0
Honorar lovpålagt revisjon	164	129
Honorar aktuar, medlemsadministrasjon, pensjonsutbetaling	4 156	5 308
Honorarer ekstern rapportering og investeringsrådgivning	500	492
Administrasjonsgodtgjørelse og andre kostnader Nortura SA	115	87
Styrehonorar	50	40
Andre kostnader	101	220
Sum kostnader	21 262	19 170
Fordeling av kostnader		
	2019	2018
Kollektivportefølje		
Forvaltningskostnader	9 047	8 592
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	5 149	8 838
Sum kollektivportefølje	14 196	17 430
Selskapsportefølje		
Forvaltningskostnader	1 985	1 739
Andre kostnader	5 080	0
Sum selskapsportefølje	7 065	1 739

I 2019 har pensjonskassen foretatt en ny vurdering av hvilke kostnader som er knyttet til finansforvaltningen.

NOTE 27 - RESULTATANALYSE OG OVERSKUDDSDELING

<i>Tall i hele tusen</i>	2019	2018
Risikopremie UP	8 207	8 815
Tilskudd UP	-17 395	-16 763
Resultat uførerisiko	-9 188	-7 947
Dødelighetsarv	-24 098	-23 576
Frigjort v/ død	18 977	23 027
Resultat opplevelsesrisiko	-5 121	-550
Risikopremie død	10 210	9 921
Tilskudd v/ død	-6 427	-6 734
Resultat dødsrisiko	3 783	3 187
Risikoresultat før reassuranse	-10 526	-5 310
Reassuranse premie	-36	-38
Reassuranseresultat	-36	-38
Netto risikoresultat etter reassuranse	-10 562	-5 348
Endring i erstatningsreserve	0	0
Risikoresultat	-10 562	-5 348
Renteresultat		
Netto finansinntekter til kollektivporteføljen	198 168	3 566
Til/fra kursreguleringsfond	-62 526	123 527
Garanterte renter reserve	-83 158	-84 725
Garanterte renter premiefond	-15	-9
Renteresultat	52 468	42 358
Administrasjonsresultat		
Beregnete administrasjonskostnader inkl. frigjort adm.reserve	15 492	16 036
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	-14 196	-17 430
Administrasjonsresultat	1 296	-1 394
Samlet resultat	43 202	35 616
Premie for renterisiko	0	3 910
Teknisk resultat før disponering	43 202	39 526
Renteoverskudd til tilleggsavsetninger	-43 731	-36 882
Renteoverskudd til dekning av risikounderskudd på fripolisene	-7 815	-11
Renteoverskudd til fripoliser	-252	0
Risikounderskudd dekket av renteoverskudd	7 815	0
Risikounderskudd dekket av frigjort tilleggsavsetninger ved død	1 202	0
Netto resultat	421	2 634
Teknisk resultat fra regnskap	421	2 634
Ikke-teknisk resultat	36 404	-1 026
Skattekostnader	-624	-150
Totalresultat	36 201	1 458
Overført fra/til risikoutjevningsfond	1 546	504
Avkastning på risikoutjevningsfond	-671	-622
Overført fra/til egenkapital	-37 076	-1 340

Det er frigjort tilleggsavsetning til oppskrivning av fripolisene med TNOK 3 281.

NOTE 28 - SKATT*Tall i hele tusen***2019****2018****Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt**

Resultat før skattekostnader	36 825	1 608
+/- Permanente forskjeller	-18 741	-13 731
+/- Endring i midlertidige forskjeller	-10 986	24 680
Benyttet fremførbart underskudd	-4 175	-12 557
= Grunnlag for årets skattekostnad	2 923	0

Forskjeller som inngår i grunnlag utsatt skatt/skattefordel	-3 931	-2 063
Fremførbart underskudd	0	-3 034
= Grunnlag for årets utsatt skatt	-3 931	-5 097

Beregnet utsatt skatt **0** **0**

Grunnlag formuesskatt **233 885** **205 489**

Avsatt formuesskatt 351 310

Årets avsatte betalbare skatt (formuesskatt) 731 310

Endring utsatt skatt 0 0

Avvik/endring i skatt fra tidligere år -107 -160

Årets skattekostnad **624** **150**

NOTE 29 - ANSATTE, YTELSE OG LÅN TIL LEDEDE PERSONER

Daglig leder er ansatt i pensjonskassen.
Kompensasjon til daglig leder utgjorde TNOK 1 367.

Pensjonskassen er underlagt forskrift om godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner, verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond. Styret i pensjonskassen har fastsatt retningslinjer for godtgjørelse. Godtgjørelsen skal være konkurransedyktig, men ikke markedsledende. Fast godtgjørelse blir normalt tatt opp til vurdering en gang i året. Ingen ansatte mottar variabel lønn. Ansatte i pensjonskassen har innskuddspensjonsordning inntil 12G.

Styremedlemmer som er tilknyttet Nortura SA mottar ikke godtgjørelse eller andre vederlagsordninger. Styremedlem som ikke er tilknyttet Nortura SA er berettiget til styregodtgjørelse. Det er utbetalt TNOK 50 i styrehonorar til eksternt styremedlem Mariann Steine Bendriss.

Ingen av styrets medlemmer eller daglig leder har lån, forskuddsbetalinger eller sikkerhetsstillelser i pensjonsforetaket.

NOTE 30 - TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

Transaksjoner og mellomværende overfor nærstående parter er knyttet til Nortura SA, og gjelder mottatte premieinnbetalinger, egenkapitalinnskudd samt oppgjør for kjøp av avtalte administrative tjenester.

Administrative tjenester på TNOK 115.

NOTE 31 - HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Situasjonen rundt koronaviruset og dets innvirkning på finansmarkedene er en dramatisk hendelse som vil påvirke pensjonskassens regnskap og soliditet i 2020. Styret ser alvorlig på situasjonen og følger utviklingen nøye. Det har ikke inntruffet andre forhold av vesentlig betydning for pensjonskassens resultat og finansielle stilling etter regnskapsårets slutt som har regnskapsmessig konsekvens for regnskapet for 2019.

Det foreligger heller ikke betingede forpliktelser i pensjonskassen.

GABLER

Til Styret i Nortura Konsernpensjonskasse

AKTUARERKLÆRING FOR 2019

Gabler Pensjonstjenester AS er ansvarshavende aktuar for Nortura Konsernpensjonskasse. Undertegnede utøver arbeidet på vegne av Gabler Pensjonstjenester AS.

Som pensjonskassens ansvarshavende aktuar skal Gabler Pensjonstjenester AS sørge for at pensjonskassen til enhver tid blir drevet på en forsikringsteknisk ansvarlig måte. I henhold til dette har vi vurdert den forsikringstekniske situasjon for Nortura Konsernpensjonskasse for 2019.

Rimeligheten i fordelingen i henhold til Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-13 (Tilordning av avkastning, overskudd) og § 3-14 (Overskudd på risikoresultatet) er vurdert i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-18 (Anvendelse av overskudd tilordnet kontrakten).

Pensjonskassen har benyttet pristariffer som er meldt til Finanstilsynet i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-7 (Meldeplikt og tilsyn med pristariffer).

Premiereserven for de kontraktfastsatte forpliktelsene er beregnet i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-9 (Premiereserve knyttet til kontraktfastsatte forpliktelser).

Etter vår vurdering er disse forhold i samsvar med lov og forskrifter, og pensjonskassen oppfylder gjeldende krav til avsetninger.

Oslo, 24. mars 2020

Gabler Pensjonstjenester AS

Ragnar Kjuus
Aktuar

Uavhengig revisors beretning

Til styret i Nortura Konsernpensjonskasse

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Nortura Konsernpensjonskasse.

Årsregnskapet består av:

- Balanse per 31. desember 2019
- Resultatregnskap for 2019
- Kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2019
- Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

Er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler, forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Ledelsen er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke annen informasjon, og vi attesterer ikke den andre informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon identifisert ovenfor med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi, på bakgrunn av arbeidet vi har utført, konkluderer med at disse andre opplysningene inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å uttale oss om dette. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig

for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om andre lovmessige krav

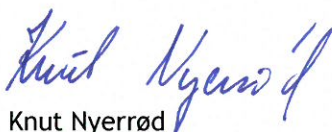
Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av årsresultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 24. mars 2020
BDO AS

Knut Nyerrød
statsautorisert revisor